

sosialurin

telf. 14720 . 11820

box 76, 3800 Tórshavn

Útgevri: Føroya Javnaðarflokkur

Fyrirtaksstjóri: Tórfinn Smith

Blaðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)

Blaðmenn: Hogni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurin

Prent: Dimmalætting

Munandi framgongd

BLAÐIÐ, SUM tygum í lötuni lesa, er seinasti SOSIALUR í ár. Vanligt er við árslok at líta aftur um bak, og tað kunnu vit — rættiliga væl nøgdir — gera.

TAÐ ER einki blað í Føroyum, sum hevur verið fyrri eini tilkari øking í upplagnum sum SOSIALURIN. Fyri tveimum árum síðani kom blaðið út í 2.000 eintøkum. Fyri hálvum ári síðani í 4.000, og í dag kemur SOSIALURIN út í 5.500 eintøkum.

AT SOSIALURIN í dag er Føroya næststørsta blað, hevur helst fleiri orsökir. Seinasta heyst vórðu fleiri nýggj fólk knýtt at blaðnum, og stórir dentur varð lagdur á at gera blaðið til eitt fjølbroytt tíðindablað — eitt blað, sum viðkom øllum landsins íbúgvum. Úrslitið sóu vit skjótt.

MEN VIT eru enn ikki nøgdir. Tað kann eingin vera, sum fæst við bløð. Vit vilja framhaldandi útbyggja tíðindatænastuna kring landið við at fáa enn fleiri tíðindafólk víðahvar og annars í enn størri mun heita á fólk, um at siga okkum frá tíðindum — størri sum smærri.

EITT TÍLÍKT samarbeiði millum lesaran og blaðið fáa báðir partar gagn av, og er hetta besti og skjótasti vegurin at gera SOSIALIN til tað tíðindablað, sum øll ynskja.

VIT VILJA takka øllum teimum, sum hvør á sín hátt hava stuðlað blaðnum hetta farna árið og ynskja vit øllum eini gleðilig jól og gott nýttár.

SOSIALURIN kemur útaftur leygardagin 6. januar 1979.

Adolf og Juul mæla til at hækka avreiðingarprísirnar

— Tingmenn spyrja, hvar pengarnir skulu koma frá

Tingið er farið í jólafrí og kemur saman aftur eftir nýggjár. Á seinasta løgtingsfundinum í hesum ári, sum var hildin seinna partin týsdagin, vóru ma. tvey mál til 1. viðgerð. Tað var Framburðs- og Fiskivinnuflokkurin, sum hevði sett uppskotini fram.

Í øðrum uppskotinum verður mælt til at hækka avreiðingarprísirnar á feskfiski, sum verður landaður í Føroyum. Hesir prísir skulu hækkað frá 20. desember 1978 við 1 kr. pr. kg. tó so, at prísirnar á kongafiski, skotu og reyðspröku hækka við 2 kr. pr. kg.

Uppskotið fekk misjavna móttøku. Avgjört varð at beina málið í figgiarnevndina, sum skal kanna málið gjøllari.

Helt sína jomfrútal

Tað var nýggi tingmaðurin hjá Framburðs- og Fiskivinnuflokkinum, Juul Jacobsen úr Nólsoy, sum legði uppskotið fram. Juul Jacobsen fekk á løgtingsvalinum næstflest atkvøður í Suðurstreymoy og er tí komin inn fyrri Kjartan Mohr, sum hevur forfall.

Juul segði í jomfrútaluni síni á tingi, at tað hevur stóran týðning fyrri útróðarmannin og fyrri samfelagið sum heild, at vit hækka nógvalandi avreiðingarprísirnar. Hann sammetti prísirnar fyrri ráfisk fyrri fyra árum síðani og teir, sum eru galdandi í dag, og segði, at har var ikki hend nekur munandi broyting.

Juul visti á, hvussu dyrt seinna hálvár hevði verið fyrri hin føroyska fiskimannin. Hann helt fyrri, at tann politikkur, sum verður førður á Føroya løgtingi fyrst og fríremst er ein akademikarapolitikkur.

Juul nevndi eisini heimbygd sína og segði, at Nólsoy var tann størsta byggin í landinum, har einki arbeiðsplass var. Hetta helt hann vera skeivt og segði, at vit mugu royna at geva fólk arbeiði, har tað býr.

Hvar er logikkurin

Finnbogi Isaksen tók orðið og segði m.a. at Framburðs- og Fiskivinnuflokkurin ferð ein heldur løgman politik.

— Fyrst siga teir seg vera imóti ráfiskagrunninum og síðani siga teir, at hesin grunnur skal lata meira í studningi. Hvar er logikkurin, spurdi Finnbogi Isaksen.

Landsstýrismaðurin segði viðari, at teir trupuleikar, sum fiskimenn hava at dragast við, stava frá illveðrinum, sum verið hevur í heyst.

Í prinsippinum gekk Finnbogi Isaksen inn fyrri uppskotinum um at hækka avreiðingarprísirnar, men hann spurdi samstundis, hvar pengarnir skulu koma frá. Leysliga hevði hann roknað út, at uppskotið hjá FFF fór at kosta umleið 80 mill. kr., og hetta eru 50 prosent meira, enn nýggja figgiarlógaruppskotið mælir til at lata ráfiskagrunninum.

— Tí spyrji eg, segði Finnbogi Isaksen, hvar vil Framburðs- og Fiskivinnuflokkurin fáa hesar pengar frá?

Juul Jacobsen tók orðið og visti enn einaferð á, at løgtingsmenn hava ov litlið samband við vinnulívið. Hann spurdi Finnboga Isaksen, hvar tær 522 mill. kr. á figgiarlógini skulu koma frá, um tað ikki loysir seg hjá fiskimanninum at fiska.

Biða til nýtt landsstýri er skipað

Johannes Martin Olsen úr Sambandsflokkinum tók undir við uppskotinum hjá FFF. Hann helt, at tað er skeivur politikkur, at fiskur frá føroyskum skipum verður avreiðdur ótilvirkaður í útlendskari havn, um so er, at arbeiðsloysi er í Føroyum. Hinvegin helt hann heldur ikki, at menn kundu nokta skipinum at avreiða, har tey finga mest burtúr.

Johannes Olsen helt ikki, at málið kundi avgreiðast nú einki nýtt

landsstýri er skipað. Tí skeyt hann upp, at málið fór í nevnd. Hann visti eisini á, at neyðugt er at endurskoða okkara pris- og studningsskipan.

Lønarójavni

Hilmar Kass úr sjálvstýrisflokkinum tók undir við, at málið fer í figgiarnevndina til viðgerðar. Hann segði eisini, at tann mismunur, sum er millum lønirnar hjá fiskimanninum og fólk á landi, átti at verið javnaður.

— Vit fastlentu merkja enn einki til, at hetta seinna hálvár hevur verið soltið, men fer hetta at vera gongdin framyvir, so fara vit at merkja tað skjótt, segði Hilmar Kass.

Adolf Hansen hevði eisini orðið. Hann segði, at uppskotið miðaði imóti at framleiða okkum úr kreppustøðuni. Hann visti á, at tað stendur stak illa til nógvu staðni í landinum. Sjálvur hevði hann vitjað á flakavirkjum, har fólk lótu ógvuliga illa at. Eisini vóru nógv útróðarheim í Føroyum, har ikki fekt matur í munin. Adolf Hansen segði, at varð uppskotið ikki samtykt, so kundu tingmenn einvæl brenna nýggja figgiarlógaruppskotið, tí her fór neyvan meira enn hveltyng av pengunum at koma inn.

Poul Jacob Olsen úr javnaðarflokkinum helt, at vit kanska sigla við ov stórum seglum. Hann segði, at grundin til, at tað er gingið so vánaliga í vetur, er tað ringa veðrið. — Eingin hevur tó droymt um, at hetta uppskotið skuldi verða framt í morgin, segði Poul Jacob Olsen.

Málið varð beint í figgiarnevndina.

Hitt málið hjá Framburðs- og Fiskivinnuflokkinum var val av nevnd til kannan av ráfiskaprisum. Hetta uppskotið var beint til landsstýrið at taka støðu til.

Ønøgður við svør lógmans

Adolf Hansen hevði tveir fyrispurningar til lógmann. Hann spurdi, um tað var neyðugt at hava tveir landsstýrismenn, ið ikki umsita fiskivinnumál, við til fiskivinnusamráðingar. Til hetta svaraði lógmaður ja.

Adolf spurdi eisini, um tað er figgiarlígt forsvarligt at hava eina so stóra sendinevnd til orientandi samráðingar, og til hetta svaraði lógmaður eisini ja.

Adolf Hansen fór aftur á talarapallin og segði, at hann var ikki nøgdur við svorini frá lógmanni. Meira varð ikki sagt í hesum máli.

Lærarar stovna felag

Eitt fakligt felag fyrri lærarar í stóddfrøði, t.e. rokning og matematikki, alisfrøði og evnafrøði er stovnað. Øll, sum undirvísja ella eru undir útbúgving í hesum greinum kunna vera limir í felagnum, sum hevur til endamáls at menna lærugreinar og tann einstaka læraran.

Formaður felagsins, Mads W. Lützen, sigur, at felagið er eitt fakligt felag, sum samarbeiðir við Føroya Lærarafelag, í tí tað

viðurkennir, at Føroya Lærarafelag er felagið, ið hevur samráðingarrættin yvir fyrri myndugleikum. Annars ætlar felagið at taka lut í tí kjaki, sum tað vónar fer at taka seg upp viðvíkjandi lesiætlanum í teimum lærugreinum, felagið umboðar, tá nýggja skúlalógin kemur í gildi næsta skúlaár. Nýstovnaða felagið ætlar eisini at geva út eitt blað við fakligum innihaldi og orðaskifti um lærugreinarnar.